

КОЗУБАЙ І. В.,
*старший викладач кафедри
міжнародних відносин та
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*
НАУМИК А. С.,
*здобувач вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Освіта – одна з найважливіших складових сучасного сталого розвитку суспільства, пов'язана з навчальною та пізнавальною діяльністю. Сучасні освітні технології дозволяють прискорити процес становлення людини як особистості та фахівця, сформувати духовну і моральну складову, підвищити рівень та якість життя шляхом імплементації компоненту знань на практиці. Освіта є одним з всесвітньо визнаних способів входження людини у світ, так як саме під час пізнання формуються базові компетенції та компетентності, необхідні для сталого розвитку та життя.

Світові сучасні тренди інноваційного розвитку, зокрема, стрімкий розвиток мережевої економіки, швидка експансія сучасних технологій поширення та обміну інформацією, домінування людиноцентричного підходу, а також науково-технічний прогрес, інформаційний бум, наслідки пандемії COVID-19 у світі мають безпрецедентний вплив на розвиток сучасної освіти, яка вже довгий час знаходиться у стані постійного реформування та переосмислення традиційних педагогічних цінностей [1, с. 136].

Наразі, у час активного впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, сучасність розвивається надто швидко, тому одним з викликів сьогодення є якісне надання освітніх послуг за допомогою технологій дистанційного навчання, трансформація їх до потреб ринку праці та здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачів освіти. Інформаційні технології дозволяють педагогам застосовувати новітні інструменти та методики викладання, пристосовуючись до умов сьогодення. До цих інструментів та методик, традиційно, відносять наступні:

- 1) застосування систем дистанційного навчання та комунікації;
- 2) навчання цифровим компетентностям;
- 3) створення персоналізованих навчальних освітньо-професійних програм (в тому числі індивідуальних);
- 4) застосування автоматизованих методів оцінки якості надання освітніх послуг;

- 5) залучення до навчальних занять викладачів-практиків;
- 6) комбінування освітнього й практичного компонентів;
- 7) розвиток громадянських компетентностей;
- 8) застосування діалогових компонентів для покращення результатів науково-пізнавальної діяльності;
- 9) застосування практичних (кейсових) методів навчання (вікторини, консультації, прес-конференції, тощо);
- 10) запровадження проєктних методів навчання.

В Україні процес формування інноваційної особистості повинен забезпечуватися через прискорений, випереджальний інноваційний розвиток освіти шляхом оновлення змісту освіти та організації навчально-виховного процесу відповідно до демократичних цінностей, ринкових засад економіки, сучасних науково-технічних досягнень [2, с. 10].

Не можна не зазначити й пріоритетні напрямки розвитку надання освітніх послуг в Україні. До них відносять наступні:

- 1) впровадження модульного навчання;
- 2) розвиток автоматичної рейтингової системи порівняння та контролю знань здобувачів освіти;
- 3) систематизація науково-методичних і навчальних матеріалів;
- 4) збільшення ефективності дистанційного управління та керування системою освіти;
- 5) впровадження технології ситуаційного та колективно-групового навчання;
- 6) використання зарубіжного досвіду в управлінні та впровадженні системи моніторингу якості надання освітніх послуг;
- 7) оновлення методів і засобів навчально-організаційного процесу;
- 8) розвиток інтернет-бібліотек та інших джерел знань.

Варто згадати й про інноваційні стратегії навчання, адже саме вони допомагають педагогам краще впроваджувати зміни до вже існуючих систем розвитку навчання, підвищуючи знаннєві показники здобувачів освіти. До таких технологій відносять:

- 1) Навчання через аргументацію (здобувачі освіти розвивають свої знання та навички публічних виступів через суперечки);
- 2) Перехресне навчання (здобувачі освіти навчаються у неформальних умовах, відвідуючи музеї, театри, кіно);
- 3) Випадкове або ненавмисне навчання (відбувається під час будь-якої дії чи ситуації);
- 4) Контекстне навчання (дозволяє вчитися у практиків, використовуючи їх досвід).

Таким чином, використовуючи зазначені інноваційні підходи, методи, засоби та технології здійснення навчально-викладацької діяльності, українські педагоги зможуть забезпечити якісне та належне надання освітніх послуг, інтенсифікувати здобуття освіти та покращити знання, навички та компетенції здобувачів освіти.

Список використаних джерел:

1. Bilous I., Demianiuk A., Krychivska O. Innovative Learning Technologies in the Context of Modern Education. *Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University*. 2022. Vol. 1 (349). P. 136–146.
2. Петрина М. Ю., Вербовська Л. С. Формування інноваційної особистості через інноваційні методи навчання. *Інноваційні методи викладання у вищій школі: обмін досвідом та кращі практики*: матер. регіон. круглого столу (м. Івано-Франківськ, 2020 р.). С. 10.
3. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України. *Право та інноваційне суспільство*. 2015. № 1 (4). С. 27-33.

КОКОРИНА В. І.,

*старший викладач кафедри
аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОТИРІЧЧЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Основна мотивація інноваційної діяльності є максимізація соціально-економічного ефекту у країні за рахунок підвищення ефективності використання результатів застосування знань (інтелектуальної праці й інтелектуального капіталу). Універсальним інструментом для перетворення результатів інтелектуальної праці в інновації, нововведення, а на ринку в інноваційну продукцію чи інноваційні послуги, є національна інноваційна система (НІС). Тому формування НІС, її моделі і стратегії є актуальним завданням для кожної країни.

В основу формування концепції НІС лежать три наукові теорії: загальна теорія систем, інноваційна теорія Й. Шумпетера, теорія інституційних змін Д. Норта [1]. Відповідно, сформувалися різні підходи до тлумачення змісту НІС. Так, шведський економіст Б. Лундвалл, базуючись на концепції «національних виробничих систем», визначає НІС як «організації та установи, що беруть участь у пошуку і дослідженні, наприклад, відділи досліджень і розробок, технологічні інститути та університети» [2]. Водночас, англійський учений К. Фрімен, зосереджуючи увагу на інституціональній складовій інноваційної діяльності, тлумачить НІС як «мережу установ у державному і приватному секторах, чия діяльність і взаємодія спрямовані на ініціювання, імпортування, модифікацію і поширення нових технологій» [3]. Американський учений Р. Нельсон, визначаючи провідну роль конкуренції у стимулюванні інноваційної діяльності, визначає національну інноваційну систему країни як «низку інституцій, взаємодія яких визначає інноваційну діяльність вітчизняних фірм» [4].